

2015

В-к Ехо бр.4/2015

ОЩЕ ЧЕТИРИМА СЪС СЕРТИФИКАТ ЗА ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ

Нови четирима души получиха квалификация за планински водач – зимен профил. Годишният курс за подготовка на планински водачи се **проведе от 5 до 15 март** в Учебен център "Малъовица". След изкарването на курса те ще могат да водят организирани групи в планински условия през зимата. По думите на Димитър Димитров - ръководител на курса, курсистите са показали високо ниво на познаване и овладяване на новия материал. От 11 до 13 март е бил проведен практически държавен изпит под формата на преход през Рила, който курсистите са преминали успешно. За да демонстрират наученото, всеки от тях поетапно е поел водачеството на групата. **Общата оценка от практическия изпит на курсистите е „Отличен 6,00”**. На 15 март се е провел и теоретичен изпит под формата на развитие на теоретична теза, **съгласно конспекта за теоретична подготовка. Курсистите са развили по два въпроса писмено, а общата оценка от изпита е „Отличен 5,87”**. Държавните изпити са били проведени пред комисия със заповед на изпълнителния секретар на БТС.

В-к Ехо бр.7/2015

БТС ОРГАНИЗИРА ЛЕТЕН КУРС ЗА ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ

Димитър Димитров, **асистент във Факултета по Ветеринарна медицина на Лесотехническият университет**, е завършил Центъра за професионално обучение към БТС през 2012 г. и от 2013г. е инструктор по обучение на планински водачи – летен и зимен профил. Подготвя планински водачи с теоретически и практически знания и умения за организиране и провеждане на летни излети, екскурзионни летувания и походи. От **8 до 11 юли** на Витоша в хижа „Алеко” се проведе теоретичните занимания, а практикума - **от 12 до 23 юли**. В обучението се включва характеристика на планините в България, основните туристически маршрути, основните изходни пунктове, местата за настаняване по време на проявите, техника на ориентирането и навигация при преходи в планината, действие на планинските водачи по време на извънредни и аварийни ситуации. Обучението е под формата на лекции и индивидуални или групови практически занимания. Изпитът е в две части: теоретичен писмен и практически на терен, в който всяка двойка водачи придвижват групата от изходния до крайния пункт. Те подготвят, организират и провеждат маршрута. Практикума се оценява от Димитър Димитров и от планинския спасител Захари Димитров от Планинската спасителна служба. Успешно преминалите и двата изпита получават свидетелство за завършен курс „Летен профил”. Курсистите придобиват умения, свързани с навигация, работа с карта и компас, работа с GPS навигационна техника, използване на туристическа маркировка, организиране на походна колона и контакти с Планинската спасителна служба при аварийни ситуации. Групата обучаеми тръгва по европейски туристически маршрут Е 4 през Витоша – Верила – Рила – Пирин и Славянка и през първите четири дена от прехода имат още практически занимания, отнасящи се до пресичане на трудни и опасни терени, обезопасяване на такива терени, елементи на алпийска техника. Останалите дни до края на похода съответните двойки курсисти полагат практически държавен изпит. Е 4 е най-посещаваният маршрут и от български, и от чуждестранни туристи, тъй като преминава по алпийските била на най-високите планини Рила и Пирин и завършва на Гоцев връх на границата с Гърция. Освен това предоставя голяма динамика и е изпълнен с прекрасни гледки. Тази година курсистите са **16 на брой** от различни туристически дружества. През последните четири години това е най-големия курс и в него има най-много жени. Сред тях са Росица Димитрова и Красимира Димитрова от варненското ТД „Родни балкани”, Клуб „Нови хоризонти”. Според тях и Илиян Тодоров, мотивацията им да се обучават за планински водачи именно в този вариант е, че БТС организира такова обучение, което дава повече знания и умения и се провежда на терен, а това е много важно – както за тях, така и за тези, на които ще бъдат планински водачи.

2016

В-к ЕХО бр.4/2016

Зимен курс за планински водачи

През периода 11- 20 март 2016 г. се проведе поредният курс за планински водачи (зимен профил) към ЦПО при БТС. Участваха 14 курсисти от 4 туристически дружества: „Орлово гнездо” – гр. Казанлък, „Сърнена гора” – гр. Стара Загора, „Кайлъшка долина” – гр. Плевен, и „Урвич” – г.р. София. Програмата включваше обучение по основните методи и техники на придвижване в зимната планина, екипировката и ски техниката. Началната част от обучението протече в района на хижа „Бузлуджа”, с полеви практики в районите на връх Шипка и Бедеците. Домакините от ТД „Орлово гнездо” – гр. Казанлък, бяха организирали много добри условия за пребиваване и обучение на стопанисваната от дружеството хижа „Бузлуджа”. Височинният преход включваше изкачване на връх Голям Кадемлия 2276 м н.в. Специална благодарност следва да отдадем на ТД „Сърнена гора” и лично на Митко Жечев за перфектната поддръжка на заслона на върха! Всички курсисти показаха високо ниво на интерес, знания и умения по време на проведеното обучение. Въпреки променливите снежни условия нищо не можа да помрачи настроението на участниците в обучението и всички се справиха успешно с пълния набор занятия и практики по зимно планинарство. Благодарност към ръководството на БТС, ТД „Орлово гнездо” – гр. Казанлък, и ТД „Сърнена гора” – гр. Стара Загора, за

успешното организиране и провеждане на поредния зимен курс. На добър час и хубаво време на новите планински водачи на БТС!

ЦПО при БТС

В-к Ехо бр.8/2016

БТС ПРОВЕДЕ ОБУЧИТЕЛЕН КУРС ЗА ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ

През месец юли се проведе курс за планински водачи - летен профил в Учебен център "Мальовица", който се намира в Мальовишкия дял на Рила и е исторически наложила се практика за работа. Той е люлката на българския алпинизъм и планинарство. Уникалните природни дадености със своето разнообразие в тоя район, са го оформили като традиционен център за високопланински прояви и учебна дейност. Дава възможност за подготовка на планински водачи, алпинисти, ориентировачи, ски-учители, планински спасители, хотелиери и др. Не случайно го сравняват със Шамони. Участниците в курса са членове на Българския туристически съюз и са предложени или изпратени от туристическите дружества в страната. По време на обучението те имаха възможността да чуят лекциите и съветите на доайена в планинарството – Иван Кандиларов, който през годините е повел в планината над 35 000 човека. Венелин Петров ги запозна с различните опасности в планината, свързани с метеорологичните и климатични особености, с релефа, опасности, свързани с поведението на човека в планината, другарска и долекарска помощ. Практическите занимания бяха свързани с напрежение на превръзки и шиниране, реанимация, транспорт на пострадали и т.н. Участниците в курса получиха знания по ориентиране от генералния секретар на БФО – Константин Койнов. Също така бяха запознати с нормативната уредба в туризма и бе обсъдена новата наредба за образованието, практическата подготовка и професионална квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професия „Планински водач“, която влиза в сила през септември. През малкото свободно време, което имаха, участниците в курса го запълваха с екстремния туризъм Via Ferata. Този вид туризъм през последните години се ползва с изключително голям интерес от катерачи и алпинисти. Като се прибави и това, че голяма част от тях са завършили курсовете по катерене и алпинизъм е обяснимо, че сутрин в 5.00 ч. тръгнаха към Via Ferata „Мальовица“ и отново след занятията пак потегляха. Курсистите бяха от туристическите дружества: „Сърнена гора“- Стара Загора, ТД „Орлово гнездо“- Казанлък, „Приста“- Русе, „Добруджански турист“- Добрич, „Хайдут“- Калофер. Осем от тях завършиха пълния курс на обучение и получиха свидетелство за професионална квалификация, останалите получиха удостоверение за професионално обучение за част от професия „Планински водач“.

Зорница Радонова
експерт в БТС

Продължава в следващия брой

2017

В-к ЕХО бр.4/2017

БТС проведе зимен курс за планински водачи

През март в Учебен център „Мальовица“ се проведе курс за планински водачи - зимен профил. В него се включиха представители на туристическите дружества ТД „Сърнена гора“ - Стара Загора, ТД „Орлово гнездо“ - Казанлък, ТД „Кайлъшка долина“ - Плевен, ТД „Приста“ - Русе, ТД „Средногорец“ - Чирпан, „Хайдут“ - Калофер, „Бачо Киро“ – Дряново, и „Родни балкани“ - Варна. Обучението на курсистите започна с долекарска помощ, предпазване от опасности в планината и оказване на първа помощ. Лекциите се водеха от д-р Атанас Пелтеков. Цялостното обучение беше онагледено с мултимедия. Теоретичното обучение беше съпроводено с практически занимания. Обучението продължи с теория, а преподавател бе Иван Кандиларов. Практическата част поеха квалифицираните планински водачи Анастас Величков и Иван Пандинов.

Зорница Радонова

В-к ЕХО бр.8 /2017

БТС проведе летен курс за планински водачи

През месец юни в Учебен център „Мальовица“ се проведе курс за планински водачи – летен профил. В него се включиха 11 курсисти от туристическите дружества „Бачо Киро“ – Дряново, „Кайлъшка долина“ – Плевен, „Осогово“ – Кюстендил, „Сърнена гора“ – Стара Загора, „Приста“ – Русе, и др. Програмата по теория включваше следните модули: „Закон за здравословни и безопасни условия на труд“, „Екология в туризма“, „Професионална етика и туристическо поведение“, „Топография и ориентиране“, „Опасности в планината“ и „Долекарска помощ“. В учебната практика беше включено планинско водене, алпинизъм и спортно катерене, опасности в планината, маркировка. Преподаватели бяха доц. д-р Тодор Тодоров, който е и председател на ТД „Родопея“ – с. Ягодина, и Анастас Величков. В слънчевата утрин на 11 юли участниците в курса под вещото ръководство на доц. д-р Тодор Тодоров подновиха бяло-червената маркировка по маршрута УЦ „Мальовица“ – Туристическа база „Овнарско“. Практическото занятие започна с разясняване на различните видове маркировка и информацията, която се съдържа в тях. Групата беше разделена на четири отбора. Между

участниците имаше динамика, която менеше своя ритъм в зависимост от особеностите на терена и включваща разнообразие на похватите. Маркировката беше положена качествено и отговорно, съобразно местното биоразнообразие. Последиците от човешкото присъствие и намеса бяха сведени до минимум. Хубаво е, когато имаш възможност да споделиш най-ценния ресурс, а именно – да направиш нещо с общополезна цел. По-голямата част от курсистите показаха добра физическа подготовка, теоретични и практически знания. За това говори и фактът как те се представиха на изпита. През цялото време на обучението планинските водачи показаха старание и желание за съвършенстване и надграждане на знанията.

Дилемата „Планински водач“

...И в този момент възниква изискването за професионализиране на водачите. Сиреч, всеки досегашен планински водач да премине през ново платено обучение, което с какво ще бъде по-качествено от това в школата на Мальовица преди години? А тези, които не се преобучат, непотребни ли ще бъдат? По този начин остава неразрешен и въпросът за обучението на планинските водачи в БТС. ...

М.с. Христо Мандев, - планински водач

В-к ЕХО бр.10 /2017

Проведе се курс за планински водачи

През месец септември в гр. Враца се проведе курс за планински водачи. Това предизвикателство за местните осъзнати любители на планината се осъществи благодарение на Туристическо дружество „Враца“. Под зоркия поглед на неговия председател – г-н Юлиан Кирилов, бе направена перфектна организация по подготовка на зала, осигуряване на материали и помагала за кандидатите за отговорната професия. Лектор бе доц. Тодор Тодоров – председател на ТД „Родопея“ и член на УС на БТС. В рамките на проведения курс той съумя да провокира мисленето, да развие възможностите и да даде широта на погледа на кандидатите. За периода, през който се проведе обучението, освен задължителната „суха“ теория, с която е наложително да бъдат запознати участниците, се даде възможност да се предприемат практически занимания, които не могат да бъдат заменени с написаното в книгите. Те можаха да видят практическите аспекти на смисъла на това да бъдеш планински водач. Стана им ясно, че организацията на една проява може да бъде съпътствана с непредвидени ситуации, с неочаквани пропусквания на предварително уговореното. Беше им дадена възможност да разберат, че начинът да се осигури пристигане до крайната цел е уважение към участниците в мероприятиято и отговорност към тях, преклонение пред природата и адаптивност и креативност при решаване на критични ситуации. В рамките на курса се проведе занимания във Врачанския Балкан. Кандидатите трябваше да се ориентират в планината, да съставят карти и да преминат през определени маршрути. Даде се и начало на едно прекрасно начинание – положи се маркировка на пътя от разклона на Божия мост по пътя гр. Враца – с.Чирен до самото място, където се намира Божият мост. Доц. Тодор Тодоров изпита алпинистките умения на участниците, като им даде възможност да приложат наученото непосредствено под Божия мост. Адреналинът на всеки от тях беше на нужното ниво, особено когато достигна земята и с наслада и усмивка поглеждаха към следващата „жертва“ на доцента. Тук е мястото да се отбележи, че курсът не би бил толкова ползотворен без неизменния помощник на доц. Тодор Тодоров, а именно малкият Петър, който въпреки крехката си възраст от 7 години предаде няколко урока на участниците на тема: „Какво е земното притегляне и има ли почва то при всеки един отделен индивид?“ В тази връзка споделяме едно заключение, до което стигнаха всички кандидат-водачи – неподправеността на детския ум и адаптивното мислене на младото поколение може само да бъде от полза на всеки един от нас – „можещите и знаещите“. Затова участниците решиха, че при следващо такова мероприятие ще включат и своите деца, на които да бъдат предадени знания от лектора, като в същото време малките планинари ще имат възможността да развият своето виждане за това: „Как се общува на планетата Земя“ и „Дали се стига по-бързо и е по-лесно нагоре с пълна, или надолу с празна раница?“ Като заключение може да се каже, че благодарение на отдадеността на присъстващите и желанието им за развитие на техните умения се получи празник на съмишлениците за по-чиста природа, за по-спокойно общуване в планината и по-красива и приветлива България. Туристическо дружество „Враца“ изказва своята благодарност към централното ръководство на БТС и доц. Тодор Тодоров за безрезервната подкрепа, без която това начинание не би било възможно. Всички седем участници в курса положиха успешен държавен изпит.

Юлиан Кирилов

2018

В-к ЕХО бр.4/2018

БТС проведе зимен курс за планински водачи

От 9 до 18 март в УЦ „Мальовица“ се проведе курс за планински водачи – зимен профил. В него взеха участие 18 курсисти от различни туристически дружества в страната, между които 5 жени. Преподаватели бяха доц. Тодор Тодоров, Ваня Георгиева и Йоана Иванова. Курсът протече при голям интерес. Теоретичната част бе съпътствана с практическо обучение и активно включване на участниците в него. Те направиха няколко зимни прехода, включително и нощен, в подстъпите на Мальовица, построиха иглу, включиха се в ски ориентиране, бяха обучени в оказването на първа помощ на пострадали, работа с пикели, компаси, писове и др. В края на месец април участниците в зимния курс ще преминат държавен изпит за получаване на степен на професионална квалификация за професия „Планински водач“.

Лъчезар Лазаров

В-к ЕХО бр.7/2018

Завърши летният курс за планински водачи, организиран от БТС

От 15 до 24 юни в Учебен център „Тешел“ в Родопи- те БТС организира и провежда курс за планински водачи – летен профил. В него взеха участие 20 курсисти от туристически дружества, членове на Сдружението от градовете Стара Загора, Ловеч, Златица, София, Пловдив, Кюстендил и Сандански. Голяма част от тях преди този курс са преминали курсове по алпинизъм и спортно катерене, спелеология и пещерно дело, медицинско осигуряване и др. За отбелязване е, че обучаемите са записани с препоръки и характеристики от туристическите дружества и отговарят на изискването да имат поне пет години стаж. Радостно е, че все повече жени се записват и успешно завършват курса за планински водачи. Тази година те бяха 11. Курсът се явяваше продължение на обучението зимен профил, проведено в Учебен център „Мальовица“. Учебната програма, водена от доц. Тодор Тодоров и Валентина Георгиева, включваше следните модули: Екология в туризма, Етика и туристическо поведение, Планинско водене и ориентиране, Опасности в планината, Алпинизъм и спортно катерене и Топография. Прави впечатление, че след всеки изминат курс в обученията се включват все повече подготвени курсисти. БТС доразвива техните качества и професионална квалификация и някои от тях се реализират като обучители. **След успешно полагане на държавните изпити курсистите ще имат възможност да подадат своите документи в Министерството на туризма за получаване на сертификат и правоспособност за професията „Планински водач“.**

Лъчезар Лазаров

В-к ЕХО бр.10/2018

БТС проведе летен курс за планински водачи

От 14 до 24 септември в УЦ „Мальовица“ БТС проведе летен курс за планински водачи. В него взеха участие 13 представители на туристически дружества от градовете София, Варна, Шумен, Монтана и Златица. Най-многобройна беше групата от ТД „Боерица“ – гр. София. Учебната програма включваше теоретични и практически занятия. Курсистите бяха запознати с долекарска помощ и транспортиране в планината; планинарство; ориентиране; професионална етика и туристическо поведение; климатични особености и опасности в планината. Обучители бяха доц. Тодор Тодоров и Валентина Георгиева. Още при първия нощен преход от УЦ „Мальовица“ до хижа „Мальовица“ курсистите откриха и спасиха четирима бедстващи туристи от Белгия. Част от практическото обучение включваше маркиране на туристически пътеки в Мальовишкия дял на Рила планина.

Лъчезар Лазаров

В-к ЕХО бр.11/2018

Как работи Центърът за професионално обучение на БТС

За календарната 2018 година Българският туристически съюз е **обучил 58 планински водачи**

В брой 11 можете да намерите интересни материали за системата на обучение в БТС.

2019

В-к ЕХО бр.11/2018

Успешно приключи зимният курс за планински водачи

От 18 до 28 януари в УЦ „Мальовица“ БТС проведе зимен курс за планински водачи. В него взеха участие 18 човека от София, Смолян, Русе, Пловдив, Монтана, Златоград, Стара Загора, Ловеч, Панагюрище, Мездра и Самоков, като 14 от тях продължиха подготовката си от предходната година. Основните модули в учебната програма бяха: Планинско водене, Топография и ориентиране, Опасности в планината, Етика и туристическо поведение, Маркетинг в туризма, Долекарска помощ и Ски подготовка. Преподаватели в курса бяха доц. Тодор Тодоров, д-р Десислава Николова и Ирина Доросиева.

Лъчезар Лазаров

Успешно приключи проведеното от БТС обучение на планински водачи – зимен профил

От 15 до 25 март в УЦ „Мальовица“ се проведе поредния курс за обучение на планински водачи – зимен профил. В него взеха участие 10 курсисти от ТД „Боерица“ – София, ТД „Кайлъшка долина“ – Плевен, ТД „Владислав Варненчик“ – Варна, ТД „Еделвайс“ – Пловдив и ТД „Осогово“ - Кюстендил. Традиционно водещ преподавател бе доц. Тодор Тодоров заедно с неговия помощник Желю Парушев. Учебната програма включваше теоретични занимания в модулите Екология в туризма; Етика и туристическо поведение; Топография и ориентиране; Опасности в планината, а практическите занимания бяха Планинско водене и ориентиране; Алпинизъм и спортно катерене; Ски подготовка и Долекарска помощ. Прави впечатление, че във всеки изминат курс участниците идват все по-добре подготвени за нови планинарски преживявания и нови предизвикателства.

Лъчезар Лазаров